

Onze Nederlandse topmanagers wanen zich onmisbaar

Posted on 4 januari 2023 by Menno Tamminga

Het is eenzaam aan de top, luidt een klassieke managementwijsheid. Hoe langer je aan de top staat, hoe eenzamer het wordt, maar ja: macht werkt ook verslavend. Wie het eenmaal heeft, laat het niet zomaar meer los. Dat zie je in de politiek met mastodonten als Ruud Lubbers (CDA) in de jaren tachtig en negentig van de vorige eeuw en nu met Mark Rutte (VVD), vanaf 2010 al meer dan twaalf jaar aan de macht.

Maar hoe zit dat in het Nederlandse bedrijfsleven? Ruttes twaalf jaar zijn een record in de Nederlandse politiek, maar in de top van het bedrijfsleven kom je dan nog maar net kijken.

Peter Berdowski

Peter Berdowski, de altijd uitgesproken bestuursvoorzitter van sleep- en baggerbedrijf Boskalis, staat bijvoorbeeld al zestien jaar aan het roer. Boskalis is vorig jaar overgenomen door de investeringsmaatschappij HAL, die wel meer

belangen heeft in en om de maritieme sector en Rotterdam. Door de overname is Boskalis van de beurs verdwenen. Beursgenoteerde ondernemingen moeten voortdurend openheid van zaken geven aan hun beleggers. Maar Boskalis hoeft dat nu nog maar aan één eigenaar te doen en dan mag het ook nog binnenskamers blijven.

Met zijn zestien jaar aan de top is Berdowski niet eens recordhouder. Hij moet zeker één vrouw voor laten gaan. Over haar jubileum verderop meer in deze rubriek. Maar eerst aandacht voor twee andere doorgewinterde topmanagers met een verlangen om door te gaan. De een is Jos Baeten, de topman van verzekeraar ASR. De andere is Herna Verhagen, de bestuursvoorzitter van PostNL, een van de grootste particuliere werkgevers van Nederland.

Hun herbenoemingen komen dit jaar aan bod op de aandeelhoudersvergaderingen van ASR respectievelijk PostNL. In principe wordt een bestuurder van een Nederlandse beursgenoteerde onderneming benoemd voor vier jaar. Met de mogelijkheid voor herbenoemingen. Het moet raar lopen willen aandeelhouders massaal tegenstemmen. Maar de vergadering is wel het forum waarin beleggers kritische vragen kunnen stellen over nut en noodzaak van de herbenoemingen.

Jos Baeten

De herbenoeming van Jos Baeten komt op 17 januari aan bod. Hij is buiten de verzekeringswereld geen bekende naam. Maar hij is wel een man met een heerlijk ouderwetse loopbaan, althans volgens de moderne opvattingen dat job hoppen de beste maatstaf is van ambitie en succes. Baeten werkt namelijk al 42 jaar voor dezelfde werkgever, al is deze werkgever enkele malen van eigenaar veranderd en zijn werk daardoor ook. Twee jaar geleden was hij 40 jaar bij de zaak en kreeg hij de gebruikelijke jubileumbonus voor alle werknemers bij het concern: een netto- én een brutomaandsalaris. Samen 136.000 euro.

Waarom nog vier jaar doorgaan? Onder Baetens leiding kocht ASR vorig jaar voor 4,9 miljard euro de Nederlandse verzekeringsactiviteiten van concurrent Aegon. Daarmee is ASR de op een na grootste verzekeraar geworden van Nederland achter Nationale-Nederlanden. Nu zeggen de commissarissen van ASR die hem voordragen voor herbenoeming: zorg er ook maar voor dat de samenvoeging een succes wordt. Kortom: met de overname heeft hij zichzelf onmisbaar gemaakt.

Herna Verhagen

Toch is juist dat, het idee dat een topman onmisbaar is, de grootste valkuil in de selectie van managers. Zelfoverschatting ligt op de loer. Tegenspraak verdwijnt. Domme beslissingen kunnen volgen. Baeten heeft de expliciete steun van de ondernemingsraad voor de herbenoeming al op zak, dus dat lijkt me een gelopen race.

Dat laatste geldt niet voor de herbenoeming van Herna Verhagen bij PostNL. Over deze vergadering zijn nog geen details bekend. De commissarissen van PostNL roemen Verhagen om haar 'uitgebreide kennis, ervaring en netwerk'. Klinkt als: onmisbaar. Verhagen kan op de vergadering op kritiek rekenen vanwege de tegenvallende resultaten van PostNL zelf én vanwege haar bijbanen. Ze leidt PostNL inmiddels tien jaar. Maar ze is ook commissaris bij Philips en ING. Philips is een hoofdpijnbedrijf. Het concern moet overeind zien te blijven tegen claims van consumenten en beleggers en onderzoeken van gezondheidscontroleurs vanwege potentieel gevaarlijke apparaten tegen slaapapneu.

Verhagen reageerde eind vorig jaar in een interview in *Het Financieele Dagblad* op de kritiek door te zeggen dat ze 'alle voorbereidingen in het weekeinde' doet voor deze twee commissariaten. Daarmee zegt ze in wezen: andere werknemers en topmanagers gebruiken hun weekeinde voor sport, spel of ontspanning, maar ik doe dan mijn commissariaten. Dat kan, maar het kan ook het begin van uitputting of zelfoverschatting zijn, nog zo'n valkuil voor leiders.

Nancy McKinstry

Naast deze twee herbenoemingen staat er dit jaar ook een imposant jubileum op de agenda. Op 1 september is Nancy McKinstry, een geboren Amerikaanse, 20 jaar onafgebroken bestuursvoorzitter van Wolters Kluwer. Dat is een succesvolle uitgever van vakinformatie voor uiteenlopende beroepen als juristen, accountants, artsen en verpleegkundigen.

McKinstry is een van de best betaalde topmanagers van Nederland. In 2021 ging het om ruim 16 miljoen euro (salaris plus bonussen). Maar afgezien daarvan weet ze zo goed als geen aandacht op zich te vestigen. Haar arbeidscontract is voor onbepaalde tijd, dat is nog van vóór de regels over herbenoemingen na vier jaar. Ze

wordt vandaag, 4 januari, overigens 64 jaar. De vraag is: grijpt ze haar 20-jarig jubileum aan om te stoppen?

Hoe goed je ook bent als topmanager, hoe onmisbaar ook, hoe tevreden beleggers ook zijn, zó lang aan de top staan heeft één groot nadeel: de organisatie wordt gevormd naar jouw beeld, jouw wensen, jouw karakter. Dat kan niet gezond zijn.

Wanneer weten we meer? Wolters Kluwer kondigde haar benoeming tot bestuursvoorzitter aan op 11 maart 2003. Omdat organisaties voor wisselingen in de top meestal het draaiboek van de vorige keer uit de kast trekken, is dat de periode om in de gaten te houden.

[Menno Tamminga](#) is een van de tientallen prominente auteurs van ons online magazine.

De lezers maken Wynia's Week mogelijk. Doneren kan op verschillende manieren. Kijk [HIER](#). Hartelijk dank!